

بنام خداوند توانا و دادگر

اصول وظایف داخلی ولسی جرگه

فصل اول

جلسات مقدماتی

ماده ۱- ولسی جرگه قبل از افتتاح دوره تقنینیه جلسات مقدماتی دائر میکند جلسات مقدماتی از پانزده میزان آغاز میگردد.

نصاب جلسات مقدماتی دو ثلث اعضاء میباشد.

ماده ۲- وظایف جلسات مقدماتی قرار آتی است:

الف) تعیین رئیس موقت.

در جلسه اول از میان اعضاء ولسی جرگه مسن ترین شخص بحیث رئیس موقت تعیین میشود.

تشخیص سن باسناد تذکره و یا ورق هویت صورت میگردد.

هرگاه بیش از یک نفر از همه مسن تر باشد - از میان آنها یک نفر بحکم قرعه تعیین میشود.

ب- تدقیق و ثایق

ولسی جرگه انجمنی برای تدقیق و ثایق انتخاب میکند.

اعضای این انجمن از هر ولایت یک نفر بمعرفی وکلای آن ولایت و به تصویب مجلس عمومی تعیین میشود.

مقصود از تدقیق و ثایق آن است که و ثایق از منابع خود مطابق باحکم قوانین و مقررات صادر شده باشد.

ماده ۳- انجمن **تدقیق** و ثایق نام اشخاص را که و ثایق ایشان با حکم قوانین و مقررات مطابق باشد طی یک راپور بجلسه

مقدماتی ارائه میکند. بعد از تصویب جلسه مقدماتی اشخاص مذکور از طرف ولسی جرگه بحیث اعضاء شناخته میشوند.

پس از افتتاح ولسی جرگه انجمن دیگری بنام انجمن «سمع شکایات انتخاباتی» مطابق احکام قانون انتخابات - برای رسیدگی به شکایات معارضین تعیین میگردد.

ماده ۴- رئیس ولسی جرگه در تحت ریاست رئیس موقت برای سری و باکثرت آراء انتخاب میشود.

سایر اعضای هیأت اداری در تحت ریاست رئیس ولسی جرگه از میان داوطلبان بطور جداگانه به رأی سری و اکثریت آراء انتخاب میشوند.

در صورت تساوی آراء بطریق قرعه مراجعه میشود.

در صورتیکه برای یکی از مقامات هیأت اداری تنها یک نفر داوطلب باشد - رأی گیری بر اساس رأی مثبت و منفی صورت میگیرد.

ماده ۵- هرگاه یکی از اعضای هیأت اداری فوت و یا استعفا کند.

شخص دیگری از میان اعضای ولسی جرگه مطابق بحکم ماده (۴) بجای او انتخاب میشود.

ماده ۶- ولسی جرگه میتواند باکثرت دو ثلث آراء اعضای حاضر بوظیفه هر یک از اعضای هیأت اداری خاتمه بدهد.

درینصورت در عوض عضویکه بوظیفه او خاتمه داده میشود عضو جدید مطابق بحکم ماده (۴) انتخاب میشود.

فصل دوم

افتتاح

ماده ۷- افتتاح دوره تقنینیه و اجلاس سالانه ولسی جرگه مطابق باحکم قانون اساسی صورت میگیرد.

ماده ۸- نطق افتتاحیه پادشاه در حال سکوت و ایستادن استماع میشود.

فصل سوم

وظایف هیأت اداری

ماده ۹- رئیس قبل از شروع جلسه کرسی ریاست را احراز و در صورت کامل بودن نصاب - جلسه را با ذکر این جمله آغاز میکند:

«د لوی خدای په نامه غونډه شروع کوو»

ختم هر جلسه با موافقت اکثریت از طرف رئیس با این جمله اعلام میشود: (بنام خداوند بزرگ جلسه را ختم میکنیم)

ماده ۱۰- رئیس جلسات را با روش دموکراتیک و بیطرفانه اداره میکند. و نوبت را در میان گویندگان رعایت مینماید.

ماده ۱۱- رئیس میتواند در تمام انجمنهای ولسی جرگه بصفت مشاهد شرکت کند.

ماده ۱۲- تعیین و اداره مامورین و مستخدمین ولسی جرگه و تطبیق بودجه آن مطابق قانون - اجرای مکاتبات و تنظیم کتابخانه از وظیفه و صلاحیت رئیس میباشد.

ماده ۱۳- بودجه ولسی جرگه از طرف رئیس بمشوره حکومت ترتیب میشود. و پس از تصویب جرگه به حیث یک جزء بودجه دولت محسوب میگردد.

ماده ۱۴- سایر اعضای هیأت اداری وظایف شان را مطابق باحکام قانون اساسی انجام میدهند.

ماده ۱۵- منشی تصویبات ولسی جرگه را بهر دو زبان پښتو و دری ثبت و فهرست کار و تصویبات را بهر دو زبان قرائت میکند.

فصل چهارم

جلسات ولسی جرگه

ماده ۱۶- نصاب مجلس دو ثلث اعضا میباشد. منشی تعداد اعضای حاضر را معلوم نموده بر رئیس اطلاع میدهد.

ماده ۱۷- منشی در آغاز هر جلسه - فهرست کار را قرائت میکند. هرگاه فهرست کار بر چند موضوع مشتمل باشد حق اولیت به موضوعی داده میشود که از نظر تاریخ قدامت داشته باشد.

ماده ۱۸- منشی در ختم هر جلسه فهرست کار جلسه آینده را قرائت مینماید.

ماده ۱۹- مطابق بقانون اساسی پیشنهادها از طرف دارالانشاء جهت تدقیق به انجمن مربوط سپرده میشود. انجمن پس از ابراز نظریه خود آنرا دوباره به دارالانشاء می سپارد و دارالانشاء با در نظر گرفتن نوبت اصل پیشنهاد و نظریه انجمن را به جلسه عمومی ارائه میکند.

ماده ۲۰- دارالانشاء مکلف است به پیشنهاد کنندگان رسید - کتبی با توضیح تاریخ بدهد. و پیشنهاد را در ظرف دو روز کار به انجمن مربوط بسپارد.

ماده ۲۱- هر عضو ولسی جرگه که میخواهد اظهار نظر کند بر پا می ایستد رئیس اسم او را یادداشت میکند و به نوبت برای او وقت میدهد رئیس اسم یا حوزه انتخابی شخص را که به او موقع صحبت میدهد. ذکر میکند و شخص مذکور بسخن آغاز مینماید.

ماده ۲۲- هر وکیل حق دارد راجع به موضوع مورد بحث اظهار نظر کند و کلاً باید در هنگام اظهار نظر از موضوع خارج نشوند.

هرگاه یک عضو از موضوع خارج شود رئیس باید او را به موضوع متوجه گرداند. همچنان هر عضو جرگه میتواند رئیس را بدین امر ملتفت سازد.

هرگاه ناطق گفتار خود را در موضوع داخل دانسته و به آن ادامه بدهد. رئیس درین مورد به رای مجلس رجوع میکند. در صورت تائید اکثریت کلام ناطق قطع میشود.

ماده ۲۳- وکلاء باید آداب مجلس را رعایت و در گفتار و کردار خود روش دموکراتیک را حفظ و احترام متقابل را مراعات کنند.

از تهدید و توهین و استهزا خود **داری** نمایند. هرگاه یکی از اعضاء بگفتار مشغول باشد باید دیگران بسکوت و دقت بگفتار او گوش دهند. هیچ عضوی نمیتواند کلام عضو دیگر را قطع کند و یا نوبت او را بگیرد.

ماده ۲۴- هر عضو میتواند در موضوع مورد بحث تا ده دقیقه اظهار نظر کند.

ماده ۲۵- هرگاه مطلب یک وکیل از طرف وکیل دیگر برخلاف مراسم تعبیر شود شخص اول میتواند در خارج نوبت برای یکبار از رئیس اجازه گرفته مطلب خود را توضیح کند.

ماده ۲۶- هر وکیل حق دارد راجع به موضوع مورد بحث اقلاً یکبار اظهار نظر کند.

ماده ۲۷- در مجلس عمومی رای گیری بترتیب ذیل اجراء میگردد.

الف- در باره انتخاب اعضاء هیات اداری رای اعتمادی بر حکومت و سلب اعتمادی از آن و انتخاب اشخاص رای گیری بشکل سری صورت میگردد.

ب- در باره سایر موضوعات رای گیری بشکل علنی اجرا میشود. مگر اینکه جرگه به رای سری تصمیم بگیرد.

ماده ۲۸- در مواردیکه رای گیری بشکل سری صورت میگردد نخست تعداد حاضرین جلسه تعیین و قید محضر میگردد. پس ورق مهر شده به تعداد حاضرین توزیع میشود و هر عضو یک ورق اخذ نموده رای خود را در آن نوشته در صندوق می اندازد.

ماده ۲۹- هرگاه در موقع تشکیل حکومت بعضی از وزراء تعیین نشده باشند - صدراعظم مکلف است که پس از تعیین آنها را به ولسی جرگه معرفی کرده رای اعتماد مطالبه کند.

این حکم در حالت ترمیم حکومت یا تبدیل اعضاء آن نیز تطبیق میشود.

ماده ۳۰- ولسی جرگه می‌توانند از یک و یا چند تن از اعضای حکومت به اکثریت دو ثلث سلب اعتماد کند.

صدراعظم بجای وزیر یا وزیرانی که از آنها سلب اعتماد شده است اشخاص دیگر را معرفی کرده رای اعتمادی برای آنها مطالبه میکند.

هرگاه بیش از نصف اعضای حکومت مورد سلب اعتماد قرار گیرد حکومت مستعفی شناخته میشود.

فصل پنجم

فوریت و اعتراض قانونی

ماده ۳۱- رئیس می‌تواند در باره یک پیشنهاد تقاضای فوریت کند هرگاه این تقاضا از طرف اکثریت تایید گردد پیشنهاد مذکور مورد بحث قرار می‌گیرد.

سی نفر از اعضای ولسی جرگه می‌توانند راجع بیک پیشنهاد کتباً تقاضای فوریت کنند. هرگاه این تقاضا از طرف اکثریت تایید گردید بحث بر پیشنهاد مذکور آغاز میشود.

ماده ۳۲- هر وکیل حق دارد در هنگام جریان مباحثه بترتیب ذیل اعتراض قانونی خود را ارائه کند:

اعتراض کننده بپا ایستاده رئیس را مخاطب قرار داده می‌گوید:

«اعتراض قانونی دارم» پس رئیس در خارج نوبت برای اعتراض کننده اجازه میدهد که اعتراض خود را اظهار کند سپس ولسی جرگه راجع بوارد بودن یا نبودن اعتراض تصمیم می‌گیرد.

فصل ششم

سوال - استيضاح

ماده ۳۳- هر عضو ولسی جرگه حق دارد در جلسه سوال از صدراعظم و اعضای حکومت کتباً و یا شفاهاً سوال کند. صدراعظم و اعضای حکومت مکلفند در برابر آن در همان جلسه یا جلسه مابعد جواب کتبی و یا شفاهی بدهد. صدراعظم و وزراییکه از آنها سوال می‌شود در اثر اطلاع دارالانشاء در جلسه سوال حضور بهم می‌رسانند.

ماده ۳۴- هر عضو ولسی جرگه می‌توانند در جلسه استيضاح از حکومت بطور کتبی و یا شفاهی استيضاح کند. صدراعظم و اعضای حکومت مکلفند که در برابر آن توضیح کتبی و یا شفاهی بدهند.

ماده ۳۵- هرگاه حکومت مورد استيضاح قرار گیرد تاریخ جلسه استيضاح قبلاً از طریق دارالانشاء بصدراعظم ابلاغ میگردد. صدراعظم و وزرا در جلسه استيضاح حاضر می‌شوند.

فصل هفتم

اوقات کار ولسی جرگه

ماده ۳۶- اوقات کار ولسی جرگه در یک هفته قرار اتی تقسیم می شود.

الف- بروزهای یکشنبه و دوشنبه تمام روز و روز سه شنبه قبل از ظهر جلسه عمومی دائر میشود.

ب- بروز سه شنبه بعد از ظهر از ساعت (۲) تا ختم جلسه سوال و یا استیضاح صورت میگیرد.

ج- در باقی اوقات انجمن ها کار میکنند.

ماده ۳۷- ساعات کار ولسی جرگه با ساعات کار مامورین دولت مطابق است. اما ولسی جرگه می تواند در صورت لزوم به تصمیم اکثریت در خارج این وقت هم کار کند.

فصل هشتم

نشرات و سامعین

ماده ۳۸- ولسی جرگه می تواند با اکثریت ارا تصمیم بگیرد که جریان بعضی جلسات آن توسط رادیو افغانستان پخش گردد.

ماده ۳۹- مباحثات جلسات عمومی ولسی جرگه عیناً نشر میگردد. برای این مقصد یک جریده هفته وار بنام «جریده ولسی جرگه» از طرف اداره نشرات انتشار می یابد. در این جریده فقط مباحثات ولسی جرگه نشر می شود.

ماده ۴۰- ولسی جرگه می تواند تصمیمات خود را در بعضی موارد ملی و بین المللی بصورت ابلاغیه توسط منابع نشراتی دولت نشر کند.

ماده ۴۱- سامعین بترتیب آتی جلسات ولسی جرگه را تعقیب می کنند:

الف- برای سامعین به تعداد چوکی های مخصوص از طرف دارالانشاء کارت توزیع می شود.

ب- در توزیع کارت تقدم زمانی مراجعه سامعین مراعات میشود.

ماده ۴۲- سامعین آداب مجلس را رعایت می کنند و به کف زدن و گفتگو نمی پردازند.

فصل نهم

انجمن های موقت

ماده ۴۳- ولسی جرگه میتواند برای مطالعه مطالب مشخص انجمن های موقت انتخاب کند.

ماده ۴۴- تعداد اعضای این انجمن ها و وظیفه آنها از طرف مجلس عمومی تعیین میشود. مواد (۵۴ - ۵۵ - ۵۶) مربوط بانجمنهای دایمی در مورد انجمن های موقت هم تطبیق میگردد.

ماده ۴۵- انجمن تحقیق عندالزوم از طرف جلسه عمومی مطابق حکم ماده (۶۸) قانون اساسی تعیین میشود و از تعیین آن توسط دارالانشا به صدراعظم اطلاع داده میشود.

ماده ۴۶- جلسه عمومی تعداد اعضای انجمن و وظیفه آن را بطور دقیق تعیین نموده طی یک هدایت نامه بان می سپارد مدتی که طی آن باید انجمن وظیفه خود را انجام دهد نیز از طرف جلسه عمومی در هدایت نامه تعیین میگردد. جلسه عمومی میتواند عندالزوم این مدت را تمدید کند.

ماده ۴۷- انجمن تحقیق میتواند از حکومت و اداره و اشخاص حقیقی یا حکمی که به اداره منسوب نباشند بطور شفاهی یا کتبی سوال و کسب معلومات نماید.

ماده ۴۸- معلوماتیکه انجمن تحقیق بدست می آورد باید تا موقع ارائه بجلسه عمومی ولسی جرگه به طور سری حفاظت شود.

ماده ۴۹- انجمن تحقیق - تحقیقات خود را طی راپور کتبی به جلسه عمومی تقدیم میکند.

فصل دهم

انجمن های دایمی

ماده ۵۰- هر وکیل حق دارد به تصویب ولسی جرگه در یکی از انجمن های دائمی بحیث عضو شامل گردد.

ماده ۵۱- حد اقل تعداد اعضای انجمن های دایمی هفت نفر و حد اکثر آن (۲۹) نفر میباشد. و از طرف مجلس عمومی باکثرتیت اراء برای یکسال تعیین میگردد.

ماده ۵۲- هر انجمن میتواند تا سه نفر عضو مشاور موقت علاوه بر اعضای اصلی داشته باشد. اعضای مشاور از بین اعضای ولسی جرگه باکثرتیت آراء اعضای انجمن انتخاب میشوند. و در وقت ضرورت در جلسات و مباحثات انجمن شرکت میکنند. ولیکن حق رأی ندارند.

ماده ۵۳- انجمن های دایمی میتوانند عندالاقضا جلسات مختلط تشکیل بدهند.

ماده ۵۴- هر انجمن از میان اعضای خود یک رئیس یک نایب رئیس و یک منشی باکثرتیت آراء انتخاب می نماید.

ماده ۵۵- جلسات انجمن ها وقتی رسمیت پیدا میکند که بیش از نصف اعضا حاضر باشند.

ماده ۵۶- تصمیمات انجمن ها باکثرتیت آراء اعضای حاضر اتخاذ میشود. در صورت تساوی آراء رای رئیس قاطع است.

ماده ۵۷- در مباحثات انجمن ها احکام مربوط بمباحثات در مجلس عمومی مطابق به مواد (۲۲ - ۲۳ - ۲۴ و ۲۵) اصول و وظایف داخلی تطبیق میگردد.

ماده ۵۸- ولسی جرگه انجمن های دایمی را بتفصیل آتی تعیین میکند:

۱ - انجمن تقنین و امور عدلی قرار آتی است:

مطالعه خط مشی و وظایف وزارت عدلیه.

تسوید قوانینیکه از طرف ولسی جرگه پیشنهاد میشود.

مطالعه مسوده قوانینیکه از طرف حکومت - ستره محکمه - مشرانو جرگه و اعضای ولسی جرگه پیشنهاد میگردد.

مطالعه تمام قوانین کشور - تسوید و پیشنهاد تعدیل آن موادی که مخالف با ارزشهای قانون اساسی میباشد.

۲- انجمن مراقبت تطبیق قوانین و سمع شکایات:

این انجمن تطبیق قانون اساسی و سایر قوانین دولت را مراقبت کرده بشکایات ناشی از تعمیل نادرست یا اهمال در تطبیق قوانین - تعرض بر حقوق مردم یا استفاده ناجایز در مورد حکومت و قوه قضائیه واری می نماید. همچنین انجمن میتواند سوابق موضوعات فوق را از وزارت مربوط آن بغرض مطالعه خواسته و نتایج حاصله را به مجلس عمومی اطلاع بدهد. مجلس عمومی موضوع را بحکومت ابلاغ و نتیجه را از حکومت مطالبه میکند و نیز در صورت لزوم از حکومت سوال و استیضاح نموده موضوع را در مورد قوه قضائیه مطابق قانون اساسی تحت غور قرار میدهد.

این انجمن میتواند ضرورت تعیین انجمن تحقیق را به مجلس عمومی تذکر بدهد. پس از آنکه این تذکر از طرف یک ثلث اعضای جرگه مطابق ماده (۶۸) قانون اساسی پیشنهاد شد مورد مباحثه قرار میگیرد.

این حکم مانع آن نمیگردد که یک ثلث اعضا راجع به تعیین هیئت تحقیق مستقیماً به جرگه پیشنهاد بدهد.

۳- انجمن امور مالی و بودجه:

وظایف این انجمن قرار آتی است:

مطالعه خط مشی و وظایف وزارت مالیه و تصدیهای دولتی و بانکها.

مطالعه بودجه دولت و حساب قطعی سال پیشتر.

مطالعه پیشنهاد های دولت در اطراف وضع مالیات و محصولات بر اساس عدالت اجتماعی.

مطالعه پیشنهاد های اعضای ولسی جرگه راجع به منابع عایداتی دولت با توجه خاص به تحصیل حقوق دولت از اشخاص و موسسات داخلی و خارجی مطالعه طرق صرفه جویی نهایی در مصارف دولت و جلوگیری از هرگونه مصرف غیر ضروری.

مطالعه اصلاحات لازم در اداره امور مالی کشور بر اساس یک پروگرام مترقی.

مطالعه طرق جلوگیری از تحمیل مالیات و محصولات و عوارض غیر قانونی.

مطالعه امور تصدی های دولتی مطابق به اصول اقتصادی.

مطالعه در باره نشر و چلند پول کاغذی وارد نمودن اصلاحات لازم در امور بانک مرکزی و سایر بانکها بر اساس یک سیاست مالی که هدف آن انکشاف سریع و مترقی اقتصاد ملی باشد.

مطالعه امور مربوط به دیوان محاسبات.

۴- انجمن امور پلان انکشافی و تشکیلات اساسی:

وظایف انجمن قرار آتی است:

مطالعه خطی مشی و وظایف پلان و سیاست اقتصادی دولت.

مطالعه امداد های انکشافی خارجی.

مطالعه پلانهای طویل المدت و قصیرالمدت انکشافی کشور.

مطالعه استعمال موثر و صحیح مواد - قوای بشری و مالی کشور.

مطالعه در باره تهیه و ترتیب علمی احصائیه ها در شئون مختلف حیاتی از نظر پلان گذاری دولت.

مطالعه ابتدائی بودجه انکشافی قبل از مطرح شدن آن در انجمن امور مالی و بودجه.

مطالعه تشکیلات اساسی دولت بر اساس عدالت اجتماعی و احتیاجات امور عادی و انکشافی کشور با رعایت صرفه جویی.

مطالعه اصلاحات ضروری در دستگاه اداری دولت به منظور تسریع کار - استفاده درست و ثمر بخش از اجزائی اداره جلوگیری از رشوت اختلاس و کاغذ پرانی.

مطالعه در اطراف امور انکشاف دهات و انکشاف محلی.

پنجم- انجمن امور دفاع ملی:

وظایف این انجمن قرار ذیل است:

مطالعه امور دفاع ملی به منظور حفظ استقلال و تمامیت ساحه کشور.

مطالعه موضوعات مربوط برای خدمت عسکری امور مکلفیت - جلب و احضار و مجلا.

مطالعه مقدماتی قوانین مربوط امور عسکری.

ششم- انجمن امور روابط بین المللی:

وظایف این انجمن قرار ذیل است:

مطالعه در باره خط مشی و وظایف وزارت خارجه و سیاست خارجی کشور بر اساس قانون اساسی افغانستان و حفظ بیطرفی مثبت.

مطالعه در باره روابط افغانستان با کشورهای خارجی و موسسات بین المللی معاهدات و مقاولات با دول و موعسسات خارجی.

مطالعه در باره سرمایه گذاری خارجی در افغانستان و اخذ قرضه و سایر کمک از دول و موعسسات خارجی از نظر مصالح سیاست ملی و اقتصادی افغانستان.

هفتم- انجمن امور فرهنگی:

وظایف این انجمن قرار ذیل است:

مطالعه خط مشی و وظایف وزارت معارف و وزارت مطبوعات مطالعه طرق انکشاف فرهنگ ملی بر اساس ارزشهای مندرج در قانون اساسی مطابق به مقتضیات عصر و موازین علمی، مطالعه در راه تعمیم متوازن معارف در تمام افغانستان، مطالعه در باره اصلاح پروگرام های معارف مبنی بر اهداف ملی و اساسات دین مقدس اسلام و بمنظور بلند بردن سوئے تعلیم و تربیت.

مطالعه پروگرام علوم دینی اسلامی و زبان عربی.

مطالعه در باره سطح زندگی معلم و تشکیل اردوی فرهنگی و مبارزه در راه تعمیم سواد عمومی.

مطالعه طرق تعمیم و اصلاح پروگرام انکشاف و تقویه واقعی زبان ملی پښتو.

مطالعه در اطراف طرز مجادله با خرافات رسوم نادرست.

مطالعه در باب انکشاف مطبوعات آزاد و ملی و تعمیم مطبوعات بطوریکه تمام افراد کشور بتوانند از مطالب آن استفاده کنند.

مطالعه در باره حفظ آثار باستانی و جلوگیری از فروش و صدور مسکوکات - مخطوطات و سایر آثار تاریخی.

هشتم- انجمن امور زراعت:

وظایف این انجمن قرار آتی است:

مطالعه خط مشی و وظایف وزارت زراعت و موسسات زراعتی کشور.

مطالعه تمام عوامل فنی اقتصادی اجتماعی از دید تولیدات زراعتی و مالداری.

مطالعه در زمینه انکشاف و ایجاد موءسسات تعاونی زراعتی و مالداری.

مطالعه در باره نگهداری و احداث جنگلها مالچرها.

نهم- انجمن امور معادن و صنایع:

وظایف این انجمن قرار آتی است:

مطالعه خط مشی و وظایف وزارت معادن و صنایع و موسسات منسوب به آن.

مطالعه در باره تشویق و حمایه و انکشاف صنایع ماشینی و دستی.

مطالعه در اطراف استفاده ثمر بخش از منابع معدنی افغانستان

مطالعه در باره توسعه و ملی ساختن برق و توحید قیمت آن در تمام کشور.

مطالعه در باره ایجاد و ملی ساختن سایر منابع نیروی محرکه صنایع ثقیله و اساسی.

۱۰- انجمن امور تجارت:

وظایف انجمن قرار آتی است:

مطالعه خط مشی و وظایف وزارت تجارت و موءسسات منسوب به آن.

مطالعه اصلاح قوانین و مقررات مربوط به سرمایه گذاری و تشبثات تجارتي خارجیان در افغانستان بر اساس مصالح عامه.

مطالعه سوق دادن سرمایه های تجاری بسوی صنایع

مطالعه کنترل تجارت خارجی بر اساس اصلاح و تشویق صادرات و تحدید واردات اشیا غیر ضروری و تجملی.

مطالعه در مورد انحصار اموال عمده وارداتی و صادراتی برای دولت.

مطالعه در اطراف تطبیق یک پروگرام موثر انسداد قاچاق از طرف حکومت.

مطالعه در باره تشویق تجارت موعسسات تعاونی و زراعتی مالداری.

۱۱- انجمن انکشاف و بهبود اجتماعی:

این انجمن در باره مطالب ذیل غور میکند:

مطالعه در باره مراقبت حقوق و تنظیم و تأمین عادلانه و مترقی امور حیاتی بزرگان - دهقانان - چوپانان - کارگران کوچیان و شاگردان - از نگاه اجتماعی - اقتصادی - سیاسی و فرهنگی بصورت متوازن و منع هر گونه کار اجباری.

مطالعه در باره ایجاد تأمینات اجتماعی طبقات مذکور از قبیل تنظیم ساعات کار - کارگران - شرایط کار - تعیین حد اقل مزد بطور عادلانه - تقاعد کارگران مطالعه در باره بیمه های اجتماعی: مادری - بیکاری - مریضی - مریضی مسلکی حوادث کار - مرگ ناشی از کار معلولیت و پیری.

مطالعه در باره ایجاد اتحادیه ها کوپراتیف کارگران.

مطالعه در باره حمایه اطفال بیکس و معلول.

مطالعه در باره ایجاد و تطبیق پروگرام های عملی اعاده و محافظت شخصیت در شفاخانه ها و محابس.

مطالعه در باره قانون جزائی رشوت.

۱۲- انجمن امور فواید عامه و مواصلات:

وظایف این انجمن قرار آتی است:

مطالعه خط مشی و وظایف وزارت فواید عامه و مخابرات و موعسسات منسوب به آن.

مطالعه در باره احداث سرکها - پلها و بند ها در سرتاسر کشور.

مطالعه در باره تعمیم متوازن امور مخابرات، مطالعه در اطراف اصلاحات سریع طرز اداره امور ساختمانی و امورا تیکه داری.

۱۳- انجمن امور صحت:

وظایف این انجمن قرار آتی است:

- مطالعه خط مشی و وظایف وزارت صحت و موسسات منسوب به آن.
- مطالعه در باره تهیه وسایل و وقایه از امراض بصورت مجانی در سرتاسر کشور.
- مطالعه در باره تهیه آب صحت بصورت متوازن در سرتاسر کشور.
- مطالعه در باره تهیه وسایل طب معالجوی به صورت متوازن در سرتاسر کشور.
- مطالعه در باره انحصار تولید و تولید ادویه از طرف دولت.
- مطالعه در باره کنترل دقیق و موثر قیمت ادویه حق الزحمه دکتوران.
- مطالعه در باره تسهیلات برای مریضان در شفاخانه ها بصورت عمومی.
- مطالعه در اطراف کنترل و اصلاح طب یونانی.
- مطالعه اصلاحات لازم در قوانین طبی به مقصد حفاظت حقوق و مصالح مریضان و انکشاف طب عدلی.
- مطالعه در اطراف جلوگیری از شیوع - ترویج - تولید و توزیع خمر و مسکرات.

۱۴- انجمن امور داخلی و اداره محلی:

وظایف این انجمن قرار آتی است:

- مطالعه خط مشی و وظایف وزارت داخله بناروالی ها و جرگه های ولایات.
- مطالعه در اطراف اصلاحات لازم در طرز اداره ولایات ولسوالی ها و سایر اجزای اداره داخلی با در نظر گرفتن کرامت و روابط بشری در قست پیش آمد مامورین با مردم مطالعه در باره اصلاح اوضاع محابس باساس کرامت انسانی با در نظر گرفتن احتیاجات مادی محبوسین از قبیل تغذیه صحت - محل رهائش و احتیاجات معنوی از قبیل مطالعه و روابط اشخاص محبوس با فامیل های شان. توجه خاص و دقیق به احوال زنان - کودکان - اطفال و جوانان محبوس از لحاظ تعلیم - تربیت و کار، مطالعه در باره اصلاحات لازم در دستگاه های استخباراتی بر اساس حفظ امنیت کشور و حقوق افراد.
- مطالعه در باره تنظیم روابط کرایه نشینان و صاحبان منزل بطور عادلانه و مصئونیت کرایه نشینان.

۱۵- انجمن امور پښتونستان:

وظیفه این انجمن عبارت است از: مطالعه خط مشی حکومت راجع به مسأله پښتونستان.

ACKU